

## DIARI D'UN RECTOR DE POBLE

BERNANOS, Georges

Ed.: Edicions 62, 1<sup>a</sup> edició gener 1965. Col·lecció Blanquerna, 8. t.o.: *Journal d'un curé de campagne*, Paris, 1936.

Descriu el ministeri discret d'un mossèn jove a la parròquia de pagès d'Ambricourt al nord de França. Pateix de dolors d'estómac i per la manca de fe del poble. Se sent feble, inferior, i de vegades pensa que és boig, però creu fermament que és instrument de la gràcia: «tot és gràcia». El diari està dividit en tres parts: En la primera, el jove sacerdot descriu l'arribada a la parròquia i les primeres experiències. En la segona, la pastoral quotidiana, i la seva relació amb diferents persones i el resultat de la seva feina. El moment més important és la conversa amb la comtessa i el seu retorn a la fe. La família del castell viu un conflicte: el comte és infidel amb la institutriu (Louise). La seva filla preferida (Chantal) se n'adona i esclata el drama. La comtessa dissimula la situació. Les dones de la casa van a cercar consell al rector. Després d'una entrevista dura amb la comtessa, aquesta mor d'un atac de cor. La família pensa que ha estat el rector amb la seva ingerència qui ha causat la mort. La tercera part, relata l'estada i mort del mossèn a Lille després d'una visita mèdica on li diagnostiquen un càncer. La malaltia es afrontada amb bon esperit i el diagnòstic final amb serenor. El darrers moments els viu amb un antic company de seminari que ha abandonat el sacerdoci, i amb la dona amb qui conviu. Aquesta manera d'assumir la misèria aliena, ja que viuen plens de privacions, i prendre-la sobre seu és una imatge de la mort redemptora del Crist. Les darreres paraules del seu diari són: «M'he reconciliat amb mi mateix, amb aquesta pobra desferra. Odiar-se és més fàcil que no sembla. La gràcia consisteix a oblidar-se. Però si tot orgull fos mort en nosaltres, la més gran de les gràcies fóra estimar-se humilment, com estimem els membres sofrents de Crist» (p. 261). Mor resant el Rosari i demana l'absolució al seu company desertor.

Nomenada una de les dotze millors novel·les en francès el 1950. Difícil de llegir per la seva redacció; els diàlegs dins del mateix paràgraf fan perdre de vegades el fil de la conversa. La puntuació és irregular i també desorienta. El diari conté episodis que no són cronològics i els pretèrits indefinit i perfecte són equívocs. Malgrat això és un plaer seguir les reflexions del rector que de vegades resulten excessives.

El protagonista ha tingut una infància pobra i dolorosa que l'ha marcat. Malalt per l'herència de l'alcoholisme patern, ha de lluitar per sobreposar-se a les seves crisis i a la consciència de la seva limitació. Això ho expressa en les seves memòries. «He decidit de continuar aquest diari perquè una relació sincera, escrupolosament exacta dels esdeveniments de la meua vida, durant el curs de la prova que travesso, pot ésser-me útil un dia – qui ho sap?, útil a mi o a d'altres. Car mentre que el meu cor s'ha tornat tan dur (em sembla que ja no sento pietat de ningú, la pietat se m'ha fet tan difícil com l'oració, ...) no puc pensar sense amiatat en el futur lector, probablement imaginari, d'aquest diari... Una tendresa que no aprovo gaire, car sens dubte només s'adreça, a través d'aquestes planes a mi mateix. M'he tornat autor, o com diu el degà Blangermont, poeta... I tanmateix...» (p. 103). Tímid i amb complex d'inferioritat, s'enfronta tanmateix als reptes pastorals amb la seguretat que el seu ministeri és del tot sobrenatural, i aconsegueix tocar les ànimes de les persones més «importants» per la seva senzillesa i llibertat interior. Té moments d'una gran angoixa, i frega la desesperació, però la pregària el sosté; la voluntat de fer-la ja és pregària. També la seva entrega als altres en el ministeri li dóna força per servir i ser realment útil. Les seves reflexions són actes de fe, malgrat el menyspreu de si mateix i la sensació d'impotència que experimenta. No condemna ningú i comprèn pregonament la seva situació. Tot plegat resulta un testimoni de l'acció de la gràcia en l'instrument, i de la potència del do de Déu en els seus ministres sempre tan ocupats en una activitat moltes vegades infructuosa.

L-A1

17/11/2017